

“ТАСДИҚ МЕКУНАМ”

Ректори Донишгоҳи давлатии Хоруғ

ба номи Моёншо Назаршоев

номзади илмҳои сиёсӣ, дотсент

Комилбек Амид Ёрбек

« 10 » 10 с2022

ХУЛОСАИ

КАФЕДРАИ БИОЭКОЛОГИЯ ВА ТУРИЗМИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ХОРУҒ БА НОМИ МОЁНШО НАЗАРШОЕВ

Ба диссертатсияи Симоилбеков Асрор Музофирович дар мавзуи “Имкониятҳои истифодабарии самараноки сарватҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯхистони Бадахшон дар ташкили ҳудудии сайёҳӣ”, барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои география аз рӯи ихтисоси 25.00.24 - Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатсионӣ, ки дар кафедраи биоэкология ва туризми Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев ба анҷом расида шудааст.

Симоилбеков Асрор Музофирович шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 факултети биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси экология хатм намудааст. Соли 2017 ба ҳайси аспиранти кафедраи биоэкология ва туризми Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев дохил шуда онро соли 2021 хатм намудааст.

Симоилбеков Асрор Музофирович дар баробари иҷрои рисолаи номзадӣ инчунин ба ҳайси ассистенти кафедраи биоэкология ва туризми факултети биологияи донишгоҳи нобаршуда фаёлият менамуд. Имтиҳонҳои номзадиро аз фанҳои забони хориҷӣ, таърих ва фалсафаи илм, бо баҳои хуб ва ихтисосро бо баҳои аъло супоридааст.

Кори диссертатсионӣ таҳти роҳбари илмии доктори илмҳои биология, профессор, мудирӣ шуъбаи омодакунии кадрҳои илмӣ ва илмӣ–педагогии Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи Моёншо Назаршоев Мамадризохонов Акбар Алихонович иҷро карда шудааст

Мушовири илмӣ Диловаров Раҳматшо- номзади илмҳои география, дотсенти кафедраи географияи иқтисодӣ ва иҷтимоии факултети географияи Донишгоҳи давлатии омӯзори Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни мебошад.

Мавзуи кори диссертатсионии Симоилбеков Асрор Музофирович таҳти унвони “Имкониятҳои истифодабарии самараноки сарватҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯхистони Бадахшон дар ташкили ҳудудии сайёҳӣ” дар

чаласаи Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи Моёншо Назаршоев, суратчаласалаи №8 аз 27.04.2018 тасдиқ карда шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсия дар мавзӯи “Имкониятҳои истифодабарии самараноки сарватҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯҳистони Бадахшон дар ташкили ҳудудии сайёҳӣ” чунин хулосаҳо бароварда шуд:

1. **Баҳодиҳии иҷрои диссертатсия.** Диссертатсияи Симоилбеков Асрор Музофирович дар мавзӯи «Имкониятҳои истифодабарии самараноки сарватҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯҳистони Бадахшон дар ташкили ҳудудии сайёҳӣ» ба масъалаҳои мубрами муосири илми иқтисодӣ бахшида шудааст, ҳамзамон бо забони илмӣ навишта шуда, тадқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад, мақсад ва вазифаҳои диссертатсия иҷро гардида, пешниҳод ва хулосаҳо асоснок гардидаанд.

2. **Иштироки шахсии аспирант** дар гирифтани натиҷаҳо, ки дар диссертатсия пешниҳод кардааст. Диссертатсия натиҷаи тадқиқоти шахсии аспирант ба шумор меравад. Ақидаҳои илмӣ, коркарди назариявӣ методологӣ, ки нақши ҳудро дар илми география мегузоранд, ба муаллифи диссертатсия дахл дорад. Ҳамаи қорҳои иҷрогардида аз ҷониби муаллиф мустақилона амалӣ гардида, дар онҳо ҳолатҳои асосӣ ва натиҷаи тадқиқот инъикос гардидааст.

3. **Дарачаи таҳқиқоти анҷомдодашуда.** Дар қорҳои илмӣ вобаста ба вазифаҳои ҳалшаванда аз усулҳои умумии илмӣ ва усулҳои махсуси географӣ истифода бурда шуд, ки аз мушоҳидаҳои муқоисавии географӣ, экспедитсионии саҳроӣ, картографӣ, таҳлилӣ-оморӣ, мушоҳидоти шахсии муаллиф, ва ғайраҳо иборат мебошанд.

Ҳангоми иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ, асарҳо ва фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, адабиётҳои оид ба ба мероси таърихӣ фарҳангии ноҳияҳои ВМКБ, маълумотҳои асноди расмӣ ва маводи Кумитаи давлатии омили Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти минтақавӣ он дар шаҳри Хоруғ, иттилооти муҳим дар бораи объектҳои таърихӣ фарҳангӣ инчунин маводи ВАО истифода бурда шуданд.

Навоварии илмии таҳқиқот аз таҳияи усулҳои ташкиливу иқтисодии баланд бардоштани ҷолибияти сарватҳои таърихӣ фарҳангии ВМКБ иборат мебошад. Дар раванди таҳқиқот натиҷаҳои асосии зерин, ки навоварии илмии қорҳои диссертатсиониро ташкил менамояд, ба даст оварда шудаанд:

- Бори аввал дар диссертатсия дар шароити минтақаи кӯҳистон назария ва асосҳои ташкилии фаъолияти сайёҳии таърихӣ фарҳангӣ омӯхта шуда, объектҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯҳистони Бадахшон ҳамчун

манбаи потенциалии сайёҳӣ, нақши онҳо дар рушди сайёҳии кишвар тавсиф карда шуданд.

- Дар асоси тафриқаи ҳудуд вобаста аз мавҷудияти сарватҳои таърихӣ фарҳангӣ ва дараҷаи мусоид будани ҳудуд, минтақаи омӯзишӣ ба ноҳияҳои алоҳида ҷудо карда шудааст.

- Масъалаҳои асосии рушди сайёҳии таърихӣ фарҳангии минтақа таҳлил ва муайян карда шуда, марҳилаҳои асосии рушди самараноки сайёҳии таърихӣ фарҳангӣ муайян ва асоснок карда шудааст;

- Ареалаҳои асосии рушди босамари сайёҳии таърихӣ фарҳангӣ дар ҳудуди минтақаи омӯзишӣ муайян шуда, дар асоси таълили мушкилот иқтисодии сайёҳии минтақа муайян карда шудааст.

- Дар диссертатсия дар асоси омӯзиши равишҳои методологии осори таърихӣ фарҳангии минтақа модели мувофиқи ташкилию иқтисодӣ пешниҳод шудааст, ки истифодаи самараноки он ба баланд бардоштани самаранокии ин намуди фаъолияти сайёҳӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат менамояд.

- Дар асоси таҳлили ҳаматарафаи мушкилот ва афзалиятҳои стратегии туризми таърихӣ фарҳангӣ муайян карда шуда, самтҳои афзалиятноки рушди соҳа дар ҳудуди ВМКБ асоснок карда шудааст;

- Бо мақсади баланд бардоштани нерӯи ин намуди фаъолияти сайёҳӣ барои ҳалли мушкилоти иҷтимоӣ иқтисодӣ ва дигар проблемаҳои минтақа, роҳҳои самараноки идоракунии фаъолияти сайёҳии фарҳангӣ таърихӣ муайян карда шуда, барои дар амалия ҷорӣ намудани бандҳои он, пешниҳоди тавсияҳо манзур гардидаанд.

Алоқамандии мазмуни диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои шиносномаи фехристи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА–058 аз рӯйи ихтисоси 25.00.24 - Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатсионӣ мутобиқ мебошад.

Навгонӣ ва мувофиқати диссертатсия ба ихтисоси интихобшуда. Навигарӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот ба бандҳои Шиносномаи ихтисосҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 25.00.24- Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатсионӣ мувофиқат мекунад.

Кори диссертатсионӣ дар назди кафедраи биоэкология ва туризми Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев иҷро карда шудааст.

Тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар конференсияҳои илмӣ –амалии дар Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М.Назаршоев, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, Донишгоҳи давлатии

Данғара дар давоми солҳои 2016-2022 баргузоргардида, мавриди барасӣ қарор дода шудааст.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар 11 мақолаи илмӣ муаллиф инъикос ёфтаанд, аз ҷумла 5 мақолаи дар маҷаллаҳои тақризишавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд. Дар ин мақолаҳои илмӣ ақидаҳои илмӣ муаллиф ва принсипҳои асосии таҳқиқот нишон дода шудаанд.

РӯЙХАТИ МАҚОЛАҲОИ ЧОПШУДА АЗ РӯИ МАВЗУЪ:

А) Мақолаҳои ки дар маҷаллаҳои илмӣ эътирофгардидаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп шудаанд:

1. Симоилбеков А.М. Рушди туризми фарҳангӣ-этнографӣ ҳамчун усули ҳифз ва барқароркунии мероси табиӣ ва этнофарҳангии мавзӯҳои кӯхистони Тоҷикистон/А.М.Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов, Ҳ.Е. Карамухудоев // Паёми Донишгоҳи Хоруғ. Бахши 2. №2 (15). Хоруғ, 2020. С. 163-168

2. Симоилбеков А.М. Перспективы и стратегические приоритеты развития туризма на территории ГБАО Республики Таджикистан/ А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. Часть 2. №3. Душанбе, 2021. С. 80-95.

3. Симоилбеков А.М. Имкониятҳои рушди самараноки туризми таърихӣ-фарҳангӣ дар шароити ВМКБ/ А.М. Симоилбеков // Паёми Донишгоҳи Хоруғ. Бахши 2. №3(19). Хоруғ, 2021. С.-90-95.

4. Симолибеков А.М. Перспективы развития туризма по маршруту Таджикской линии Великого шёлкового пути/А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов//Вестник Педагогического университета. Серия естественных наук. №3-4(11-12). Душанбе, 2021.С.26-30.

5. Симолибеков А.М. Сайёҳии таърихӣ фарҳангӣ ҳамчун стратегияи рушди иқтисодӣ дар минтақаҳои кӯхӣ мамлакат / А.А. Симоилбеков, Р. Диловаров // Паёми Донишгоҳи Хоруғ. Бахши 1. №3(23). Хоруғ, 2022. С.65-73.

Б) Мақолаҳои интишоршуда дар дигар маҷаллаҳо:

1. Симоилбеков А.М. Осори этнофарҳангии ВМКБ ва наҷи ор дар ыалби сайёҳон. Симоилбеков А.М. // Маводи конференсияи Ҷумҳуриявии илмӣ назариявии “Мавқеъ ва нақши ёдгориҳои таърихӣ дар рушди сайёҳӣ ва ҳунароҳои мардумӣ” Донишгоҳи Миллии Тоҷикистон. Душанбе, 2018. С 157 – 159.

2. Симоилбеков А.М. Этнокультурные особенности ГБАО – важный фактор развития туризма. А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов //

Вестник Хорогского университета. Серия 1 №12. Хорог, 2018. С. 78-95.

3. Симоилбеков А.М. Проблема охраны и рационального использования биоразнообразия горных регионов Таджикистана/ А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов // Материалы республиканской научной конференции “Биоразнообразие горных экосистема Памира в связи с изменением климата” Институт биологии Помир им Юсуфбекова Х.Ю. Хорог, 2021. С 165-168.

4. Симоилбеков А.М. Вопросы устойчивого использования биоразнообразия горных регионов Таджикистана/ А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов // Материалы IX-ой международной конференции “Экологические особенности биологического разнообразия” Национальная академия наук Таджикистана, Хатлонский научный центр. Душанбе, 2021. С 146-147.

5. Симоилбеков А.М. Стратегические приоритеты развития туризма на территории ГБАО Республики Таджикистан/ А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов //Материаль международной научно-практической конференции “Роль системы образования в эффективном решении проблем, охраны и рационального использования природных ресурсов Памира” Хорог, 10-11 ноябр 2021.

6. Симоилбеков А.М. Мушкилоти асосии фаолияти самаранок ва рушди соҳаи сайёҳи дар шароити ВМКБ Ҷумҳурии Тоҷикистон/ А.М. Симоилбеков, А.А. Мамадризохонов // Маҷмӯи мақолаҳои илмӣ конференсияи байналмилалӣ илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи: “Рушди илм ва маориф дар шароити ҷаҳоншавӣ дар мисоли шароити кӯҳистон: мушкилот, равишҳои нав ва таҳқиқоти дахлдор”. Хоруғ, 2022. С 149-153.

Диссертатсияи аспирант Симоилбеков А.М. дар мавзӯи “Имкониятҳои истифодабарии самаранокӣ сарватҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯҳистони Бадахшон дар ташкили ҳудудии сайёҳӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои география аз рӯи ихтисоси 25.00.24 - Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатсионӣ қори илмӣ ба анҷом расида ҳисобида шуда ва ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба қори диссертатсионӣ номзадӣ мутобиқи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвонҳои илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021 г. №267. тасдиқ карда шудааст ҷавобгӯ мебошад.

Диссертатсияи Симоилбеков А.М. дар мавзӯи “Имкониятҳои истифодабарии самаранокӣ сарватҳои таърихӣ фарҳангии минтақаи кӯҳистони Бадахшон дар ташкили ҳудудии сайёҳӣ” ба шиносномаи ихтисоси 25.00.24 - Географияи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ ва рекреатсионӣ мувофиқат мекунад.

